

**Evaluatie
Heerenveen Ondernemers Fonds
2015-2017**

Terugkijken met de blik vooruit.

VOORWOORD

Voor u ligt een evaluatie gericht op de inhoud en werking van het ondernemersfonds Heerenveen. Dit fonds heeft in de vorm van Stichting Heerenveen Ondernemers Fonds (HOF) haar taken verricht over de periode 2015-2017. Het ondernemersfonds is nu bijna drie jaar operationeel en keert gelden uit aan trekkingsgerechtigde ondernemersverenigingen die daarmee collectieve ondernemersactiviteiten financieren en daarmee een bijdrage willen leveren aan het versterken van het ondernemersklimaat in brede zin in de gemeente Heerenveen.

Om een goede werking van het ondernemersfonds te waarborgen is bij oprichting van het HOF een convenant gesloten tussen de gemeente en het HOF, waarin onder meer prestatieafspraken en verantwoordingsvoorwaarden voor het HOF zijn opgenomen. Met deze evaluatie wordt uitvoering gegeven aan het gestelde in artikel 10 van dat convenant. Centraal staat de inhoud en werking van het ondernemersfonds, waarbij ook is gekeken naar de effecten van het fonds op de kleine kernen en het buitengebied en de posities van multifunctionele centra en sportverenigingen. De evaluatie is in samenspraak met de betrokken trekkingsgerechtigden en de Adviesraad tot stand gekomen.

Heerenveen, 14 juni 2017

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding en opzet	4
Achtergrond en verantwoording	4
Korte beschrijving HOF	5
Voortgang en ontwikkeling HOF	6
Verloop trekkingsrechten 2015-2017	9
Constateringen en aanbevelingen	10
Van de Adviesraad	11
Bijlagen:	
1. Lijst met geïnterviewde personen en deelnemers bijeenkomst Adviesraad 19 april 2017	16
2. Projectenoverzicht 2015-2016	17

In het convenant tussen het HOF en de gemeente Heerenveen zijn prestatieafspraken en verantwoordingsvoorwaarden opgenomen. Daarin is bepaald dat vóór 1 november 2017 een evaluatie naar de inhoud en werking van het fonds aan het college van B&W moet worden aangeboden. Tevens wordt in artikel 10, lid c, bepaald om in 2016 aandacht te schenken aan de effecten van het fonds op de kleine kernen en het buitengebied.

In het kader van de evaluatie heeft het HOF interviews afgenomen met vertegenwoordigers van alle trekkingsgerechtigden. Zoals uit deze interviews blijkt zijn in de periode tussen 2015 en medio 2017 veel zaken in gang gezet en zijn de eerste resultaten geboekt. In het overzicht van projecten 2015 en 2016 staan de initiatieven en activiteiten vermeld die in de dorpen en in Heerenveen met een bijdrage uit het HOF tot stand zijn gekomen. Ondanks deze positieve ontwikkelingen wordt de periode nog te kort geacht om de werking van het fonds en de effecten echt goed te kunnen evalueren. Reden daarvoor is dat het eerste half jaar van 2015 is besteed aan de formele oprichting van de stichting (18 juni 2015) en het tweede deel aan het praktisch opstarten van het fonds c.a. In 2016 is vooral gewerkt aan het leggen van verbindingen met en het bieden van ondersteuning aan de trekkingsgerechtigden bij het trekkingsproces en in 2017 wordt daarmee doorgegaan.

Al werkende weg krijgt het ondernemersfonds verder vorm en inhoud. Deze evaluatie levert niet alleen een beeld op van de stand van zaken tot nu toe en de opvattingen van de trekkingsgerechtigden daarover, maar met de uitkomsten kan ook richting worden gegeven aan de doorontwikkeling van het fonds. De evaluatie moet dan ook gezien worden als een moment van terugkijken met de blik vooruit.

Met deze evaluatie wordt verder inzicht verkregen in het functioneren van het HOF, in hoeverre de prestatieafspraken zijn gerealiseerd, of de gekozen aanpak werkt, welke effecten het heeft op de kleine kernen en het buitengebied en welke verbeteringen wenselijk zijn. Het geeft daarmee antwoord op de vragen in welke mate het ondernemersfonds heeft bijgedragen aan het versterken van het ondernemersklimaat en aan de betrokkenheid van ondernemers in de gemeente Heerenveen en hoe groot het draagvlak is voor het HOF onder ondernemers(verenigingen). Mede aan de hand van deze evaluatie zal de raad van de gemeente Heerenveen nog dit jaar (2017) een besluit nemen over het continueren van het fonds na 31 december 2017.

ACHTERGROND EN VERANTWOORDING

Het HOF is in 2015 opgericht als een stichting van waaruit collectieve ondernemersactiviteiten kunnen worden gefinancierd. Belangrijk doel van het HOF is het versterken van het ondernemersklimaat in brede zin in de gemeente Heerenveen. Zo zijn uit het fonds middels haar trekkingsgerechtigden onder meer bijdragen geleverd aan De Fryske Dei in Akkrum, informatieborden in Aldeboarn, 'n Gouden Plak, het Heerengrachtconcert in Heerenveen, het aanbrengen van beveiliging en bewegwijzering op de industrieterreinen in Heerenveen e.o., de Megasportdag, de Sinterklaas intocht in Jubbega-Hoornsterzwaag en de Knyperstermerke. In bijlage 2 wordt een volledig overzicht gegeven van de bestedingen in 2015 en 2016.

Het idee voor het HOF is ontstaan naar voorbeeld van initiatieven in onder meer Leiden en Leeuwarden, waar al sinds respectievelijk 2005 en 2009 vergelijkbare fondsen bestaan. Directe aanleiding was het probleem van het zogenaamde free-riders gedrag van ondernemers. Het gedrag waarbij wel de lusten worden genoten maar niet de lasten. Uitgaven die in het belang zijn van alle ondernemers worden nu door alle ondernemers gedragen. Dit houdt wel in dat trekkingsgerechtigden ervoor moeten waken oog te houden voor de belangen van alle ondernemers in hun eigen gebied en niet slechts voor die ondernemers die rechten kunnen ontlenen aan het betreffende ondernemersfonds, zodat niet de omgekeerde situatie ontstaat van het free-riders gedrag. Het fonds wordt elk jaar gevoed met een opslag op de Onroerendezaakbelasting, categorie niet-woningen. De opslag komt voor eigenaars en gebruikers gezamenlijk neer op circa 30 euro per 100.000 euro OZB-waarde. Het geïncasseerde bedrag wordt in de vorm van een jaarlijkse subsidie in drie termijnen door de gemeente overgemaakt aan het HOF.

Het ondernemersfonds kent momenteel zeven, geografisch verdeelde, trekkingsgebieden waarin ondernemersverenigingen of samenwerkingsverbanden actief zijn. Daarnaast zijn de landbouwsector en de sectoren sport, zorg en onderwijs in de kern Heerenveen apart ingedeeld. Voor deze gebieden en sectoren zijn budgetten beschikbaar voor activiteiten en projecten waarop door een vereniging/samenwerkingsverband trekkingsrecht kan worden uitgeoefend. Er is nog maar een klein wit gebied, waarin, ondanks alle inspanningen van het HOF, nog geen trekkingsrecht wordt uitgeoefend.

Organisatie

Het HOF is een stichting met een eigen bestuur, dat medio 2017 uit vijf leden bestaat. De leden van het bestuur opereren onafhankelijk en zonder last of ruggespraak, maar zijn wel voorgedragen door de deelnemende trekkingsgerechtigden die ook samen de stichting hebben opgericht. De rol van het bestuur is terughoudend. Het zijn de trekkingsgerechtigden die met plannen en aanvragen komen. Het bestuur is bevoegd tot het vaststellen en uitkeren van de trekkingsrechten. Het is daarbij gebonden aan de in 'Notitie oprichting Ondernemersfonds Heerenveen i.o.' en in het convenant omschreven trekkings- en retributierechten. Inhoudelijke beslissingen over de plannen zijn aan de trekkingsgerechtigden zelf.

Het HOF kent een Adviesraad met daarin vertegenwoordigers namens alle trekkingsgerechtigden inclusief de landbouw. Deze raad stelt onder meer de begroting en de jaarrekening vast en benoemt de bestuursleden van de stichting. Tevens adviseert de Adviesraad het bestuur, gevraagd en ongevraagd, over het beheer van het fonds door het HOF. Het HOF legt op haar beurt verantwoording af aan de trekkingsgerechtigden, onder meer via de Adviesraad.

De jaarrekening 2015 is door een accountant gecontroleerd. Met ingang van het boekjaar 2016 heeft de gemeente aangegeven dat kan worden volstaan met een samenstelverklaring. Deze lagere kosten leiden tot een iets hogere uitkering aan de trekkingsgerechtigden. Verder wordt jaarlijks een bestuursverslag opgesteld dat als onderdeel van het jaarverslag aan het college van B&W wordt aangeboden.

Het HOF heeft, gemiddeld voor 4 uur per week, een administratief ondersteunster in dienst. Zij behandelt de administratie, ondersteunt het bestuur en fungeert tevens als vraagbaak voor de trekkingsgerechtigden bij het indienen van aanvragen. Tevens voert zij de retributieregeling voor de landbouw uit.

Trekkingsgerechtigden en samenwerkingsverbanden

Alleen zogenaamde geformaliseerde ondernemersverenigingen of samenwerkingsverbanden, de zogenaamde trekkingsgerechtigden, kunnen een aanvraag indienen. Het HOF kent zeven, geografisch verdeelde, trekkingsgebieden waarin ondernemersverenigingen actief zijn. Daaronder bevinden zich grote verenigingen zoals de Ondernemerskring Heerenveen, maar ook kleine zoals Ondernemersvereniging De Knipe. In het centrum van Heerenveen zijn de Heerenveense Ondernemers Vereniging en Koninklijke Horeca Nederland gezamenlijk trekkingsgerechtigd. Ondanks aanhoudende inspanningen van het bestuur van het HOF heeft een enkel trekkingsgebied nog geen trekkingsgerechtigde. Het gaat dan om Haskerdijken, Nieuwebrug, Terband, Luinjeberd, Tjalleberd, Gersloot en Gersloot-polder. Het opgebouwde budget blijft voor dit gebied beschikbaar.

Naast de geografisch bepaalde trekkingsgebieden bestaan nog twee trekkingsgerechtigden op sectorniveau. Het betreft hier de agrarische sector en de sector Sport, Zorg en Onderwijs in de kern Heerenveen. Ook zij dragen bij aan het fonds.

De sector Zorg, Sport en Onderwijs is inmiddels verenigd in de stichting Heerenveen Vitaal, welke stichting als trekkingsgerechtigde functioneert. Deze stichting bestaat uit Sportstad Heerenveen, Thialf, Friesland College, Ziekenhuis Tjongerschans en SC Heerenveen. Voor de landbouwsector geldt dat landbouwbedrijven ieder voor zich jaarlijks een verzoek om retributie kunnen indienen. Ondanks deze regeling participeert de LTO actief binnen de Adviesraad.

Besteding trekkingsrechten

Een trekkingsrecht is het budget dat naar rato van de bijdrage van een trekkingsgebied aan de betreffende trekkingsgerechtigde wordt toegekend minus een (verlaagd) percentage van 4 % dat nodig is voor de beheerskosten van het ondernemersfonds/HOF. Deze trekkingsrechten vormen de middelen die door de trekkingsgerechtigden kunnen worden besteed.

De bestedingen zijn bedoeld voor activiteiten en projecten die de collectieve belangen van de trekkingsgerechtigden binnen het betreffende trekkingsgebied dienen. Alles wat een trekkingsgerechtigde van belang vindt voor de ondernemers uit het betreffende trekkingsgebied komt voor bekostiging uit het fonds in aanmerking. De bestemming van de gelden is daarmee breed en 'open' gedefinieerd en kent geen limitatieve opsomming van mogelijkheden. Aanvragen worden door het HOF dan ook marginaal getoetst op een aantal formele richtlijnen waaraan moet worden voldaan.

Relatie met gemeente

De opslag op de OZB van 4,76 % betreft niet de OZB van gebouwen die eigendom zijn van of in gebruik zijn door de gemeente. Dit heeft te maken met een principieel argument dat als de gemeente mee zou betalen, ze ook over haar (forse) deel van de opbrengst zou moeten kunnen beschikken of in elk geval beslissingsrecht daarover moeten hebben. Immers, wie betaalt, die bepaalt. Dat zou echter niet passen bij het uitgangspunt dat het ondernemersfonds van, voor en door ondernemers is.

Om die reden houdt gemeente zich 'op afstand' en is zij ook niet vertegenwoordigd in het bestuur of de Adviesraad. De gemeente heeft enkel de incassofunctie en is daardoor verantwoordelijk voor de inning van de opslag op de WOZ die jaarlijks als subsidie beschikbaar komt aan het HOF. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de subsidieverstrekking aan het HOF middels een jaarlijkse beschikking. Tot slot moet de gemeenteraad eind 2017 besluiten over continueren van de opslag voor het Ondernemersfonds. In het convenant tussen HOF en het college van B&W, dat op 24 juni 2015 is getekend, zijn de wederzijdse taken en verantwoordelijkheden vastgelegd.

VOORTGANG ONTWIKKELING VAN HET HOF

In het kader van deze evaluatie is gekeken naar de inhoud en werking van het fonds, in welke mate de instelling van het fonds en de oprichting van het HOF heeft bijgedragen aan het versterken van het ondernemersklimaat van de ondernemers en of er onder de trekkingsgerechtigden draagvlak bestaat voor het (behoud van het) fonds. Tevens is gekeken naar de effecten van het fonds op de kleine kernen en het buitengebied. Om die vragen te kunnen beantwoorden zijn in de maand maart 2017 door het HOF gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van alle trekkingsgerechtigden. Met hen is gesproken over het doel van het fonds, de manier van werken en de organisatie van het HOF. Daarmee is een beeld verkregen wat zij inhoudelijk van het ondernemersfonds/HOF vinden, welke verwachtingen zij hebben en wat er verbeterd kan worden. Van alle gesprekken is verslag gemaakt.

Verder heeft het bestuur van het HOF op woensdag 19 april 2017 een speciale bijeenkomst georganiseerd voor de Adviesraad. Daar zijn de uitkomsten van de interviews gedeeld en besproken. Tevens zijn twee inspiratiesessies georganiseerd en begeleid door Alvin Sibbald (Marketing Adviseur) en Joep de Vries (Foreign Investment Manager Agri & Food bij de NOM), om de trekkingsgerechtigden van inspiratie bij de planvorming te voorzien.

Aan de hand van de uitkomsten van de interviews kan het volgende beeld worden geschetst. Dit beeld is onderverdeeld in doelen, organisatie en manier van werken.

Doelen

Bij de trekkingsgerechtigden heerst het gevoel dat met het ondernemersfonds een begin is gemaakt met het versterken van het vestigingsklimaat. Zo worden met de beschikbaar gestelde financiële middelen, onder meer in De Knipe, activiteiten in gang gezet die bijdragen aan de leefbaarheid en sociale cohesie in het dorp, wat (in)direct ook een positieve invloed heeft op het werk- en vestigingsklimaat. In termen van concrete maatstaven valt nu nog moeilijk te meten of het algemene doel van het HOF, namelijk 'het versterken van het werk- en vestigingsklimaat in brede zin in de gemeente', daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Niet alleen is de looptijd van het fonds van drie jaar te kort om dat te kunnen beoordelen, maar er zijn ook meer factoren van invloed dan enkel het fonds.

Vast staat dat nu er meer geld beschikbaar is, er ook meer activiteiten mogelijk zijn. Als voorbeeld daarvoor kan 'n Gouden Plak worden aangehaald, dat met een forse bijdrage vanuit de OKH, Heerenveen Vitaal en het HOV/KHN zorgt voor een duidelijke positionering en uitstraling van de regio Heerenveen. Zonder de bijdragen vanuit OKH, HOV/KHN en Heerenveen Vitaal, goed voor 65 % van de totale begroting van 'n Gouden Plak, zouden deze regionale marketingactiviteiten niet kunnen worden uitgevoerd. Ook de oprichting van de stichting Heerenveen Vitaal vanuit het cluster Sport, Zorg en Onderwijs, waardoor een samenwerking is ontstaan binnen deze sectoren, dankzij de oprichting van het fonds tot stand gekomen.

Dat het ondernemersfonds bijdraagt aan het organiseren van betrokkenheid, samenwerking en draagvlak onder ondernemers, wordt breed gedeeld. Behoudens in een klein gebied worden alle trekkingsrechten ook aangesproken. Vanuit het HOF zijn inspanningen verricht om alle trekkingsgerechtigden actief bij het ondernemersfonds te betrekken, bijvoorbeeld door uit te dagen om (nieuwe) plannen te maken en daarmee het trekkingsrecht te verzilveren. De organisatieslagkracht is in enkele kleine ondernemersverenigingen in de dorpen helaas (nog) onvoldoende om ideeën en plannen ook daadwerkelijk om te zetten in actie en uitvoering. Het HOF verleent daarvoor voor zoveel als mogelijk is steun. Dat de zogenaamde free-riders problematiek nu praktisch is verdwenen wordt door de trekkingsgerechtigden als positief ervaren. De lasten worden nu beter verdeeld.

Op het punt van bekendheid van het ondernemersfonds valt nog wel wat te winnen. Bij de achterban van de trekkingsgerechtigden is het HOF/ondernemersfonds nog onvoldoende bekend en leeft het fenomeen nog niet altijd. Door de trekkingsgerechtigden zelf kan bij de eigen achterban meer aandacht worden geschonken aan het bestaan van het ondernemersfonds/HOF en kunnen behaalde resultaten breder worden gedeeld.

Van collectieve belangenbehartiging door het HOF voor ondernemers of trekkingsgerechtigden is als zodanig geen sprake. Daarvoor is het HOF ook niet opgericht. Het zijn de trekkingsgerechtigden zelf die zich inzetten voor de collectieve belangenbehartiging van hun achterban.

Wel begint de netwerkfunctie van het HOF steeds meer vorm te krijgen. Via de Adviesraad leert men elkaar steeds beter kennen en neemt het onderlinge contact tussen de vertegenwoordigers van de trekkingsgerechtigden toe. Met name tijdens de bijeenkomsten van de Adviesraad worden informatie, ideeën en kennis vrij met elkaar gedeeld. Betrokkenen weten elkaar steeds beter te vinden. Voor sommigen gaat dit nog niet ver genoeg. Wat hen betreft mag nog meer ingezet worden op het leggen van onderlinge verbanden, het stimuleren van cross-overs en het bevorderen van samenwerking tussen de trekkingsgerechtigden. Daarmee zal ook het onderlinge vertrouwen verder toenemen.

Hoewel niet kan worden aangetoond wat er niet zou zijn gebeurd als het ondernemersfonds/HOF niet zou hebben bestaan, kan wel worden gesteld dat dankzij het bestaan van het HOF aan meer projecten een bijdrage is geleverd en nieuwe initiatieven zijn ontstaan. Afhankelijk van de omvang van het trekkingsrecht in het ene geval met een groter bedrag dan in het andere. Uit het overzicht van projecten blijkt dit ook duidelijk. Initiatieven als het aantrekken van een centrummanager in Heerenveen, het organiseren van de Mega Sportdag, de Open Bedrijven Dag 2016 georganiseerd door Heerenveen 'n Gouden Plak en het Ondernemersplein Heerenveen tijdens de Business Contactdagen Noord in maart 2017 in het FEC, waren zonder het bestaan van het ondernemersfonds/HOF niet mogelijk geweest. Ook hier geldt dat de looptijd van het fonds te kort is om een afgewogen oordeel te kunnen vellen. Daarbij komt dat er bij een aantal trekkingsgerechtigden, waaronder de OKH, projecten nog in de pijplijn zitten waarvoor moet worden gespaard en die in de komende tijd tot uitvoering zullen komen.

De trekkingsgerechtigden proberen de beschikbare middelen van het HOF ieder op eigen wijze in te zetten en, met name in de buitendorpen, waar mogelijk een bijdrage te leveren om de sociale cohesie te bevorderen. Soms gaat dat door middelen beschikbaar te stellen voor concrete initiatieven in het dorp, zoals de intocht van Sinterklaas, de Kerst-fair of het ondersteunen van het lokale MFC en soms ook op indirecte wijze door bij te dragen aan netwerkavonden in de dorpen. Al werkende weg wordt ervaring opgedaan en gezocht naar de juiste wijze om hier invulling aan te geven. In ieder geval is niet gebleken dat het HOF een negatieve invloed heeft op de sociale cohesie in de dorpen en het buitengebied en op de positie van MFC's en sportverenigingen. Geluiden die voor de aanvang van de invoering van het ondernemersfonds daarover werden gehoord zijn gelukkig niet uitgekomen.

Organisatie

De huidige organisatiestructuur van HOF wordt passend geacht bij de rol en schaal die het fonds nu heeft. Daaraan hoeft niets gewijzigd te worden. De Adviesraad kent veel leden, maar dat heeft als voordeel dat er ook meer mensen bij het fonds betrokken zijn en er meer contacten kunnen worden gelegd.

Verder wordt de informatievoorziening vanuit het HOF als toereikend beschouwd. De website biedt voldoende basisinformatie, evenals de retributiebrief die door de gemeente jaarlijks aan de landbouwbedrijven wordt verzonden. De bijeenkomsten met de Adviesraad zijn interessant en wekken nieuwsgierigheid op. Zij geven inzicht in wat er bij de trekkingsgerechtigden speelt en hoe de middelen worden besteed. Met deze contacten leert men van elkaar. Voor sommigen zou hier nog wel een tandje bij kunnen en mag de kennisdeling nog wel wat intensiever. Met het organiseren van workshops waarin concrete thema's worden besproken die zich bij de trekkingsgerechtigden voordoen kan dit verder worden gestimuleerd. Daarmee kan ook de netwerkfunctie verder worden versterkt.

Naast haar functie als kassier van de trekkingsgelden heeft het HOF ook een verbindende rol tussen de trekkingsgerechtigden. Buiten de door het HOF georganiseerde bijeenkomsten is nu nog sprake van beperkt onderling contact. Wel wordt getracht om daar verandering in te brengen. Zo legt de OKH bijvoorbeeld verbinding met het bedrijventerrein Spikerboor te Akkrum voor het gezamenlijk realiseren van camerabewaking en bewegwijzering. Het HOF biedt een platform om die onderlinge contacten in de komende jaren verder te intensiveren en meer samen te werken. Daarbij kan ook gedacht worden aan het uitbreiden van informele contacten om gemeenschappelijke activiteiten te combineren, b.v. door het organiseren van een borrel.

Geen van betrokkenen heeft belang bij een actieve rol van het HOF bij overkoepelende vraagstukken, zoals vestigingsbeleid, marketingbeleid en andere projecten. De huidige taakopvatting van het HOF wordt als toereikend beschouwd. De prioriteit van het HOF moet vooral gericht zijn op de kassiersrol, het informeren en verbinden van de trekkingsgerechtigden en het organiseren van kennismakingen met mogelijk interessante andere bestaande netwerken, personen en/of instanties in de gemeente Heerenveen.

Het aangaan van een samenwerkingsverband met Heerenveen 'n Gouden Plak is thans niet aan de orde. Het is aan de trekkingsgerechtigden zelf om te bepalen of zij daaraan middelen beschikbaar stellen. Via de Adviesraad kan informatie worden gedeeld over mogelijke kansen daarvan voor de gehele regio Heerenveen. Aandachtspunt is wel dat het voor 'de buitenwacht' blijkbaar niet altijd duidelijk is hoe het georganiseerde bedrijfsleven in de gemeente Heerenveen in elkaar steekt en wie waar verantwoordelijk voor is. Het verdient daarom aanbeveling om over de taak van en rolverdeling tussen de verschillende organisaties naar buiten goed te communiceren.

Manier van werken

Het HOF wordt gekenschetst als transparant, efficiënt en effectief in termen van aanvragen, procedures, besluitvorming en financiële afwikkeling. De ondersteuning wordt door een ieder als adequaat en voldoende ervaren. Er is sprake van een soepel en efficiënt verloop van de aanvraagprocedure en de uitkering van gelden gaat zeer vlot. Daarnaast wordt door het HOF sterk gestuurd op het laag houden van de kosten die gemoeid zijn met de organisatie. Bij de start in 2015 werd 6 % gerekend als bijdrage in de organisatiekosten van het HOF. In 2016 is dat door het HOF teruggebracht naar 4 %.

Het uitgangspunt van het HOF dat alleen ondernemersverenigingen en geformaliseerde samenwerkingsverbanden mee kunnen doen als trekkingsgerechtigden stuit in de praktijk niet op problemen. De trekkingsgerechtigden zijn bekend en dat schept duidelijkheid. De trekkingsgerechtigden hebben verder alle vrijheid om andere partijen bij de uitvoering van hun projecten te betrekken. Zo is bijvoorbeeld sc Heerenveen niet trekkingsgerechtigd, maar wel betrokken bij Heerenveen Vitaal.

Het systeem van de trekkingsrechten is bij de trekkingsgerechtigden voldoende bekend. In de periodieke bijeenkomsten met de Adviesraad wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en ook op de website staan financiële overzichten vermeld. De bekendheid daarvan bij de achterban kan, zoals eerder aangehaald, wel verbeterd worden. Meer dan tot nu toe kunnen successen gedeeld worden en kan de achterban van de trekkingsgerechtigden geïnformeerd worden over de positieve effecten van het ondernemersfonds.

Over de manier van werken van het HOF heerst dan ook unaniem tevredenheid. Het HOF functioneert zoals in het covenant is afgesproken. Het heeft daarnaast een gewaardeerde rol in het tot stand laten komen van verbindingen tussen trekkingsgerechtigden.

Retributie

In het convenant is bepaald dat landbouwbedrijven individueel hun bijdrage aan het fonds kunnen terugvragen. Elk bedrijf dient daarvoor afzonderlijk een verzoek om retributie bij het HOF in te dienen. In deze regeling, die tot stand is gekomen in overleg met de LTO, afdeling Heerenveen, is voorts bepaald dat de opbrengsten uit deze sector zijn vrijgesteld van een bijdrage aan de beheerskosten van het fonds.

De uitvoering volgens het Heerenveense model verloopt volgens de LTO naar wens en heeft daarmee zelfs een voorbeeldfunctie en wordt nu op meerdere plekken in Nederland toegepast. De praktijk leert dat 75 % van de landbouwbedrijven gebruik maakt van hun recht op retributie. Zoals uit het financieel overzicht blijkt is van het in 2015 geïnde bedrag van 32.416 euro van de landbouwbedrijven 9.256 euro in kas gebleven. Over 2016 resteert nog een bedrag van 13.881 euro. Daarbij moet worden aangetekend dat tot 1 juli 2017 nog verzoeken om retributie over het jaar 2016 kunnen worden ingediend. Het totale bedrag dat niet wordt teruggevraagd zal in nauw overleg met de sector worden besteed. In een workshop, die op 19 april 2017 heeft plaatsgevonden, zijn daarvoor ideeën gegenereerd. Daarmee wordt door het HOF ook getracht om de landbouwsector handvatten te bieden om dicht betrokken te blijven bij het HOF.

Onderbesteding

Een ander punt dat aandacht behoeft is de onderbesteding. In de praktijk blijkt dat in een aantal gebieden de besteding langzaam op gang komt en dat enkele trekkingsgerechtigden hun jaarlijkse budget nog niet opeisen of nog niet volledig besteden. Dat is op zich ook niet verwonderlijk aangezien het HOF nog maar kort bestaat en iedereen nog zijn weg moet vinden. Zo heeft bijvoorbeeld de OKH nog projecten in de pijplijn zitten die binnenkort tot uitvoering komen. ONMKB heeft tot voor kort te kampen gehad met onderbezetting in het bestuur waardoor er onvoldoende tijd geschonken kon worden aan de besteding van de trekkingsrechten. Deze problemen zijn inmiddels opgelost. Daarnaast is voor enkele gebieden met een relatief klein aantal ondernemers, waaronder De Streek en Haskerdijken/Nieuwebrug, nog geen trekkingsgerechtigde gevonden. Het HOF blijft zich inspannen om in 2017 ook in deze gebieden de besteding op gang te krijgen. Dit geld blijft in reserve.

Gezien de huidige omvang van de reserveringen kan bij buitenstaanders het beeld ontstaan dat het HOF als spaarbank fungeert en dat het heffingspercentage van 4,76 % opslag op de OZB op niet-woningen te hoog is. Hierover wordt opgemerkt dat bij de start van het fonds geen afspraken zijn vastgelegd over een jaarlijkse bestedingsplicht. Dat past ook niet bij het principe van het fonds, namelijk regelluw. Wel staat in het convenant dat de trekkingsgerechtigden hun trekkingsrechten voor een periode van drie jaar in reserve mogen houden. Gelet op de looptijd van het HOF is deze periode nog niet overschreden.

Het HOF is van mening dat het fonds niet mag dienen als spaarbank. Gelet echter op de korte bestaansperiode van het fonds wil het HOF de trekkingsgerechtigden meer tijd gunnen om de trekkingsrechten volledig op te vragen voor hun bestedingen. In samenspraak met de trekkingsgerechtigden wil het HOF zich in de komende periode gericht en actief blijven inzetten om de bestedingen verder op gang te krijgen en daarbij extra ondersteuning te bieden aan trekkingsgerechtigden die daarom vragen.

Dat het ondernemersfonds/HOF dient te blijven bestaan, staat voor alle trekkingsgerechtigden unaniem vast en is in de bijeenkomst van de Adviesraad op 19 april 2017 nog eens nadrukkelijk bevestigd. Stoppen met het ondernemersfonds en opheffen van het HOF zal zelfs negatieve gevolgen hebben voor projecten en initiatieven die net in gang zijn gezet. Daarbij kan gedacht worden aan Heerenveen 'n Gouden Plak dat, dankzij stevige bijdragen van een aantal trekkingsgerechtigden (goed voor 65% van de totale begroting) in de afgelopen twee jaar belangrijke stappen heeft gezet in de marketing van de regio Heerenveen. Maar ook de Mega Sportdag, Heerenveen Vitaal, het aantrekken van de centrummanager in Heerenveen, het Roesfestival, de Knyperstermerke en andere kleine evenementen en activiteiten in de dorpen zullen een stap terug moeten doen als het ondernemersfonds eind dit jaar zou worden stopgezet.

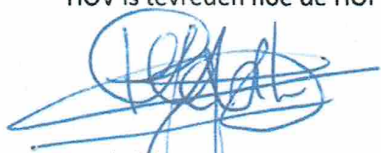
Natuurlijk valt er nog het nodige te doen en kunnen zaken verbeterd worden. Het HOF en de Adviesraad moeten zich blijvend inspannen om de bestedingen in kwantitatief en kwalitatief opzicht te stimuleren. Het HOF moet geen spaarbank worden. Waar nodig zal vanuit het ondernemersfonds aan trekkingsgerechtigden ondersteuning beschikbaar moeten worden gesteld om bestedingen op gang te brengen.

Alles overziend kan worden geconstateerd dat de eerste stappen van het ondernemersfonds/HOF met succes zijn gezet. De trekkingsgerechtigden beginnen zich warm te lopen en hebben uitgesproken er alle vertrouwen in te hebben dat ze op de goede weg zijn. Ze willen graag verder gaan op de ingeslagen weg. Door de gemeenteraad te vragen eind dit jaar de opslag op de OZB structureel vast te stellen en door een convenant voor de komende vier jaar met het college aan te gaan kan het HOF verder werken aan de doorontwikkeling van het fonds en kunnen de resultaten en effecten van het fonds nog beter gewogen worden.

Dankzij het ondernemersfonds Heerenveen kan de Heerenveense Ondernemers Vereniging (HOV) tal van activiteiten in het centrum organiseren en financieren. Deze activiteiten zorgen voor een gezellig en levendig centrum voor zowel bezoekers als bewoners. Voorbeelden van activiteiten zijn: Kerstmarkt, UIT-markt, Night of the Koemarkt, Multiculti, Outletmarkt en nog veel meer.

Daarnaast verstrekt de HOV vanuit het ondernemersfonds ook een belangrijke financiële bijdrage aan Heerenveen 'n Gouden Plak. Zonder het ondernemersfonds was het voor de HOV niet mogelijk geweest om deze jaarlijkse bijdrage te waarborgen.

Het ondernemersfonds is ondergebracht bij Stichting Heerenveen Ondernemers Fonds (HOF) en de HOV is tevreden hoe de HOF op dit moment functioneert en haar taken uitvoert.

Henk Gijzen
Voorzitter HOV

Heerenveen Vitaal is een stichting die zich inzet om alle inwoners van de gemeente Heerenveen in beweging te krijgen. Dat gebeurt onder andere door het faciliteren van sport- en beweegprojecten. De ondersteuning van het Heerenveens Ondernemersfonds maakt het mogelijk om onze activiteiten voor langere tijd te continueren.

R. B. Beker

Ondernemers Vereniging MNI Jubbega - Maansterweg was, bij de aanvang, kritisch ten opzichte van de instelling van een ondernemersfonds. Het H.O.F. biedt vooral voordelen voor de ondernemersverenigingen in de plaats Heerenveen, maar de effecten in de buiten dorpen zijn ook positief te noemen.

Pieter Hessels
voorzitter MNI Jubbega - Maansterweg

Dankzij het HOF zijn er verschillende projecten mogelijk gemaakt waarmee wij als Horeca, Heerenveen en regio bruisender willen maken.

Projecten zoals 'n Gouden Plak en de Centrummanager. Graag zouden wij hier mee doorgaan en dit is zonder deze kasbeheerder niet mogelijk.

Met vriendelijke groet,

Christel Koning
Voorzitter afdeling Heerenveen
Koninklijke Horeca Nederland

LTO afdeling Heerenveen had bij de oprichting van het HOF de wens om tot een 100% retributie te komen. In de uitvoering is gebleken dat dit niet mogelijk is o.a. als gevolg van de privacy richtlijnen. Er blijft nu wel geld in de landbouwpot zitten.

Samen met het HOF en de leden van de Adviesraad denken wij na over de mogelijkheden dit in te zetten voor een speciale activiteit of om aan te haken bij een bestaand evenement of project. Zo kunnen we onze sector onder de aandacht brengen bij een groter publiek.

Met vriendelijke groet,
Bestuur LTO Heerenveen

Ondernemersvereniging Aldeboarn

Het bestuur en de leden van ondernemersvereniging Bornego zijn tevreden over de huidige opzet en ontwikkeling van het HOF. De gelden voortkomend uit het HOF worden zorgvuldig benut, dragen positief bij aan de cohesie en participatie van ondernemers en hebben daarmee indirect invloed op de kwaliteit en leefbaarheid in de leefomgeving van het dorp Aldeboarn.

Jorrit Zandberg

Namens bestuur ondernemersvereniging Bornego Aldeboarn

Standpunt VOAN inzake voortzetting van het HOF

Toen ons 2,5 jaar geleden gevraagd werd hoe wij tegenover het oprichten van het HOF stonden en de verplichte deelname hieraan, waren wij kritisch en enigszins terughoudend. Maar wij zagen ook de voordelen die het zou kunnen bieden en daarom toch gematigd positief ingestemd en er voor ons een goede werkbare situatie van gemaakt. Nu het voor het 2e jaar "draait" zijn wij inmiddels zeer positief. De zogenaamde meelifers betalen nu ook en mede door het HOF hebben we extra zaken mogelijk kunnen maken ten gunste voor de inwoners en ondernemers van Akkrum-Nes. Ook de verbinding tussen de verschillende trekkingsgerechtigde partijen is iets wat steeds meer vorm krijgt. Wij hopen dan ook dat het HOF voortgezet gaat worden, in vrij korte tijd is er al veel gerealiseerd.

Wiebren Jongbloed

Voorzitter VOAN
Verenigde Ondernemers Akkrum-Nes

Het Hof opgericht in 2015 is volgens mij
Voorzitter van de Ondernemersvereniging De Knipe
op de goede weg.

Het is een initiatief waar verbindingen worden
gelegd.

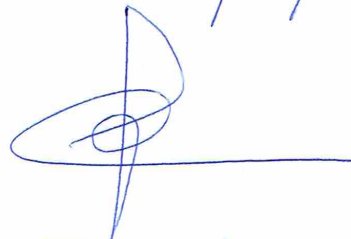
Verbindingen en afspraken waar Heerenveen en
omstreken iets aan hebben.

Als dit initiatief nu wordt gestuurd is dit een
kwaadde zaak.

Wat mij betreft gaan wij door met door-
ontwikkelen van het fonds.

Samen bereiken wij meer.

Met vriendelijke groet,

Siebe de Vries.

Voorzitter
Ondernemersvereniging De Knipe.

Secretariaat
Postbus 47
8440 AA Heerenveen

T 0513 - 640 773
E info@ondernemerskringheerenveen.nl
I www.ondernemerskringheerenveen.nl

K.v.K Friesland 01106785

Daar bereik je meer

Stichting Heerenveens Ondernemers Fonds
T.a.v. het bestuur

Heerenveen, 26 juni 2017
Betreft: voortzetting HOF

Geacht bestuur,

In het kader van de evaluatie van het Ondernemersfonds zoals dit wordt uitgevoerd door uw stichting zou de vereniging Ondernemerskring Heerenveen (OKH) u graag het volgende op het hart willen drukken.

Het is in de ogen van de OKH van belang dat het Ondernemersfonds in stand gehouden wordt en dat de Gemeenteraad Heerenveen daartoe positief besluit. De reden is dat de gelden, die via het ondernemersfonds worden opgebracht goed gebruik (gaan) worden ten behoeve van de achterban. Dit echter op zo'n wijze dat ook andere ondernemers(verenigingen) daar baat bij hebben alsook de gehele gemeenschap én de Gemeente Heerenveen zelf.

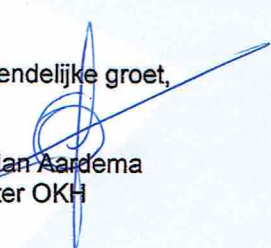
In verband met voormelde wijst de OKH op het feit dat de bijdrage van de OKH aan 'n Gouden Plak niet in stand kan blijven indien het ondernemersfonds niet wordt doorgezet. Ook de update van het camerabeveiligingssysteem op bedrijventerreinen t.b.v. alle aldaar gevestigde ondernemers dat nu in voorbereiding is en waarbij ook het bedrijventerrein in Akkrum wordt meegenomen, komt dan te vervallen.

De OKH ziet graag een voortzetting van het Ondernemersfonds mede vanwege de ambitie om een knooppunt op te zetten en in te richten in samenwerking met het onderwijs en waartoe al de nodige stappen zijn gezet. Deze positieve ontwikkeling is van belang voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeid en biedt nadrukkelijk ook mogelijkheden voor de kleinere ondernemers en de kwetsbare leerling.

Met de voortzetting kan verder vorm gegeven worden aan de ambitie die bestaat om belangen van de achterban goed te behartigen maar waarbij gelijktijdig gekeken wordt naar de belangen van alle andere stakeholders in onze gemeenschap. Een ambitie die overigens niet alleen bestaat bij de OKH.

De OKH dankt het bestuur van de stichting Heerenveens Ondernemers Fonds voor haar inzet en met name haar inzet om alle trekkingsgerechtigden met elkaar te verbinden en wenst uw stichting een lange toekomst toe.

Met vriendelijke groet,

Wilko Jan Aardema
voorzitter OKH

Lijst van geïnterviewden

Siebe de Vries	OV De Knipe
Henk Gijzen	Heerenveense Ondernemers Vereniging (HOV)
Pieter Hessels	HNI Jubbega- Hoornsterzwaag
Andre Kleistra	LTO, regio Heerenveen
Henk Mulder	LTO, regio Heerenveen
Tjidi Aardema	ONMKB
Adri Ruitenbeek	ONMKB
Rinse Bleeker	Heerenveen Vitaal (cluster Sport, Zorg en Onderwijs)
Anke Visser	cluster Sport, Zorg en Onderwijs
Wiebren Jongbloed	Verenigde Ondernemers Akkrum Nes (VOAN)
Jan Willem van Essen	Verenigde Ondernemers Akkrum Nes (VOAN)
Minke Brak	OV Bornego
Jorrit Zandberg	OV Bornego
Christel Koning	Koninklijke Horeca Nederland, afd. Heerenveen
Wilko Jan Aardema	Ondernemers Kring Heerenveen (OKH)
Wieger Spaan	Ondernemers Kring Heerenveen (OKH)

Deelnemers bijeenkomst van de Adviesraad op 19 april 2017

Siebe de Vries	OV De Knipe
Henk Gijzen	Heerenveense Ondernemers Vereniging (HOV)
Pieter Hessels	HNI Jubbega- Hoornsterzwaag
Andre Kleistra	LTO, regio Heerenveen
Henk Mulder	LTO, regio Heerenveen
Tjidi Aardema	ONMKB
Henk Hosper	ONMKB
Rinse Bleeker	Heerenveen Vitaal (cluster Sport, Zorg en Onderwijs)
Anke Visser	cluster Sport, Zorg en Onderwijs
Wiebren Jongbloed	Verenigde Ondernemers Akkrum Nes (VOAN)
Jan Willem van Essen	Verenigde Ondernemers Akkrum Nes (VOAN)
Sigrid de Vries	Verenigde Ondernemers Akkrum Nes (VOAN)
Minke Brak	OV Bornego
Jorrit Zandberg	OV Bornego
Christel Koning	Koninklijke Horeca Nederland, afd. Heerenveen
Wieger Spaan	Ondernemers Kring Heerenveen (OKH)

Verder waren Josette Häger (voorzitter), Bert Tromp (secretaris), Peter Paul Koenders (penningmeester), Ane de Boer (lid) en Udo de Goede (lid) als bestuursleden en Hennie Schoorstra (administratief ondersteunster) van het Heerenveen Ondernemers Fonds aanwezig en Klaas G. van den Berg (Mei Klaas), Alvin Sibbald (Heerenveen 'n Gouden Plak) en Joep de Vries (NOM) op uitnodiging van het HOF.

Uitkeringen in 2015

Trekkingsgebied	Bedrag (euro)	Aangevraagd voor
Verenigde Ondernemers Akkrum-Nes (VOAN)	11.491	Sponsoring voor: Sinterklaasfeest, concert Vrienden van Akkrum, dorpslunch, Akkrum kerst- en ijsfeest.
Ondernemersvereniging Bornego	2.557	Nieuwsjaarsborrel, zomer bbq, Grachtenconcert, Sinterklaas intocht, Aldeboarn opent deuren. Reservering voor informatievoorziening borden.
Heerenveense Ondernemers Vereniging (HOV) en Koninklijke Horeca Nederland (KHN)	39.134	Diverse evenementen waaronder shantykoor, Night of the Koemarkt, Rock- en Rollfeest, Simmerfest, Koningsdag, Turfstekerdag en kerst- en winterschaatsen.
Ondernemerskring Heerenveen (OKH)	163.936	Bijdrage aan 'n Gouden Plak en beveiliging en bewegwijzering van bedrijventerreinen in Heerenveen en omstreken.
ONMKB	4.422	Bijeenkomst Thialf met spreker voor ondernemers, scholen en sportverenigingen.
HNI Jubbega-Hoornsterzwaag	4.452	Diverse evenementen waaronder braderie, kerstfair, onderhoud website. Reservering voor activiteit borden.
Ondernemersvereniging De Knipe	572	Diverse evenementen waaronder Knype in touw, Knyperstermerke, touwtrekken en de Knyp.
Sector sport, zorg en onderwijs	40.969	Ondersteuning marketing door 'n Gouden plak, organisatie Mega sportdag en sponsoring van de shirts ten behoeve van de Mega sportdag.
De Streek		
Haskerdijken / Nieuwebrug		

Uitkeringen in 2016

Trekkingsgebied	Bedrag (euro)	Aangevraagd voor
Verenigde Ondernemers Akkrum-Nes (VOAN)	11.822	Sponsoring voor: Sinterklaasfeest, Shanty dag, Fryske Dei, feestverlichting, Watersport Collectief Akkrum, bewegwijziging industrieterrein.
Ondernemersvereniging Bornego	2.644	Nieuwsjaarsborrel, zomer bbq, grachtenconcert, Sinterklaas intocht, bijdrage netwerkavond Gondelvaart, evenement Stichting Thalente en informatievoorziening borden.
Heerenveense Ondernemers Vereniging (HOV) en Koninklijke Horeca Nederland (KHN)	40.466	Diverse evenementen waaronder: Night of the Koemarkt, Rock- en Rollfeest, Simmerfest, Koningsdag, Kerstmarkt, Turfstekerdag, Herengracht concert, muziekterras Achter de Kerk, Special Olympics, kroegentocht en bijdrage aan 'n Gouden plak.
Ondernemerskring Heerenveen (OKH)	90.564	Inrichting en het opzetten van het Ondernemersplein tijdens de bedrijven contactdagen in maart 2017 voor het WTC Expo te Leeuwarden. Bijdrage aan 'n Gouden Plak en beveiliging en bewegwijzering van bedrijventerreinen in Heerenveen en omstreken
ONMKB		
HNI Jubbega-Hoornsterzwaag	4.603	Diverse evenementen waaronder ROES festival, Expansie, Sinterklaas intocht en ondernemersavonden.
Ondernemersvereniging De Knipe	591	Diverse evenementen waaronder Knype in touw, Knyperstermerke, touwtrekken en de Knyp.
Sector sport, zorg en onderwijs	42.364	Ondersteuning marketing door 'n Gouden plak, organisatie Mega sportdag en sponsoring van de shirts ten behoeve van de Mega sportdag.
De Streek		
Haskerdijken / Nieuwebrug		